

ปัจจัยด้านการบริหารจัดการซัพพลายเออร์ที่ส่งผลต่อสินค้าคงคลัง
ในบริษัทผลิตอุปกรณ์ไฟฟ้าและชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ขนาดกลางและขนาดเล็ก

Supplier Management Factors Affecting Inventory
in Small and Medium-sized Electronics and Electrical Parts Manufacturers

พรเทพ แก้วเชื้อ^{1*}, ธีรธนิช ศรีโวหาร² และกันต์ฤทัย คลังพหล³

^{1*}วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

Pornthep Kaewchur¹, Theathanick Siriwoharn² and Kanreutai Klangphahol³

^{1*} College of Innovative Management, Valaya Alongkorn Rajabhat University

Under the Royal Patronage

(Received: March 04, 2020; Revised: April 24, 2020; Accepted: June 16, 2020)

บทคัดย่อ

การวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อหาปัจจัยด้านการบริหารจัดการซัพพลายเออร์ที่ส่งผลต่อสินค้าคงคลังในบริษัทผลิตอุปกรณ์ไฟฟ้าและชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ขนาดกลางและขนาดเล็ก ผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) แบบการศึกษาเฉพาะกรณีและใช้การสัมภาษณ์แบบสัมภาษณ์ส่วนบุคคลเชิงเจาะลึก (In-depth Interview) จำนวน 5 ท่าน และจากนักวิชาการจำนวน 3 ท่าน การตรวจสอบความแม่นยำของข้อมูลใช้วิธีการตรวจสอบเส้าของแหล่งข้อมูล (Data Triangulation) ตรวจสอบข้อมูล 3 เส้า ผลวิจัยพบว่าปัจจัยด้านซัพพลายเออร์ที่ส่งผลต่อสินค้าคงคลัง ได้แก่ 1. ปัจจัยด้านความเชื่อใจระหว่างซัพพลายเออร์กับผู้ผลิต 2. ปัจจัยด้านคุณภาพ 3. ปัจจัยด้านระยะเวลาการส่งมอบ 4. ปัจจัยด้านความสัมพันธ์ระหว่างซัพพลายเออร์กับผู้ผลิต

คำสำคัญ: 1) ซัพพลายเออร์ 2) สินค้าคงคลัง 3) บริษัทอุปกรณ์ไฟฟ้าและชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์

Abstract

The research aimed to find the supplier management factors which affected the inventory in small and medium-sized electronics and electrical parts manufacturers. The researcher employed the qualitative research which was the case study research technique and used the in-depth interview technique by interviewing with five relevant people and three academic experts. The data triangulation technique was employed to check the accuracy of data. The research results found that the supplier management factors affecting inventory were 1. trust between suppliers and manufacturers factor 2. quality factor 3. delivery time factor and 4. relationship between suppliers and manufacturers factor, respectively.

Keywords: 1) supplier 2) inventory 3) Electronics and Electrical Parts Manufacturers

^{1*} นักศึกษาปริญญาเอก หลักสูตรบริหารธุรกิจดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาบริหารธุรกิจ (Doctor of Business Administration Program in Business Administration)

Email. pornthep.k@rmutsb.ac.th, ouijishiro@yahoo.com

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์, คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ (Assistant Professor, Faculty of Management Sciences, Valaya Alongkorn Rajabhat University Under the Royal Patronage)

³ รองศาสตราจารย์, คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ (Associate Professor, Faculty of Education, Valaya Alongkorn Rajabhat University Under the Royal Patronage)

บทนำ (Introduction)

สินค้าคงคลังเป็นต้นทุนที่สำคัญในระบบโลจิสติกส์และในระบบการผลิต(Li, Guo and Zhang, 2017, p. 3463) เนื่องจากในระบบโลจิสติกส์มีต้นทุนที่สำคัญ 3 ประเภทได้แก่ 1. ต้นทุนค่าขนส่งสินค้าและบริการ 2. ต้นทุนการบริหารสินค้าคงคลัง 3. ต้นทุนการบริหารจัดการโลจิสติกส์ (Office of the National Economic and Social Development Council, 2019, p. 2) ซึ่งประเทศที่มีการพัฒนาระบบโลจิสติกส์ที่ดีจะสามารถลดต้นทุนของสินค้าหรือบริการ(Atnafu, Balda and Liu, 2018, p. 5) ซึ่งจะส่งผลต่อความสามารถทางการแข่งขันให้สามารถแข่งขันได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Yang, Pan and Ballot, 2016, pp. 2685-2686) การวัดผลการดำเนินงานของระบบโลจิสติกส์สามารถวัดได้จากสัดส่วนต้นทุนโลจิสติกส์ต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ(GDP)(Sharipbekova and Raimbekov, 2018, pp. 681-682) ซึ่งค่าเฉลี่ยสัดส่วนต้นทุนโลจิสติกส์ต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศรายทวีปพบว่า ทวีปอเมริกาเหนือสัดส่วนต้นทุนโลจิสติกส์ต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศอยู่ที่ 8.6 ทวีปเอเชียแปซิฟิกสัดส่วนต้นทุนโลจิสติกส์ต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศอยู่ที่ 12.7 โดยแบ่งต้นทุนโลจิสติกส์ได้ดังนี้ ต้นทุนค่าขนส่งสินค้ายังคงเป็นองค์ประกอบใหญ่ที่สุดมีสัดส่วนร้อยละ 54.1 รองลงมาคือต้นทุนการบริหารสินค้าคงคลังมีสัดส่วนร้อยละ 36.8 และต้นทุนการบริหารจัดการโลจิสติกส์มีสัดส่วนร้อยละ 9.1 (Office of the National Economic and Social Development Council, 2019, p. 5)

ในปี 2560 ต้นทุนโลจิสติกส์ของประเทศไทยมีมูลค่ารวม 2,106.5 พันล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 5.1 จากปี 2559 หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 13.6 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ ณ ราคาประจำปี (Nominal GDP) ลดลง จากร้อยละ 13.8 ต่อ GDP ในปี 2559 โดยต้นทุนโลจิสติกส์ประกอบด้วยต้นทุนค่าขนส่งสินค้า 1,140.1 พันล้านบาท หรือร้อยละ 7.4 ต่อ GDP ต้นทุนการเก็บรักษาสินค้าคงคลัง 774.9 พันล้านบาท หรือร้อยละ 5.0 ต่อ GDP และต้นทุนการบริหารจัดการโลจิสติกส์ 191.5 พันล้านบาท

หรือร้อยละ 1.2 ต่อ GDP (Office of the National Economic and Social Development Council, 2019, p. 6) จากต้นทุนทั้ง 3 ประเภทในระบบโลจิสติกส์ต้นทุนที่สามารถดำเนินการลดลงและสามารถดำเนินการได้ภายในบริษัทได้แก่ ต้นทุนสินค้าคงคลังเนื่องจากการดำเนินการภายในบริษัท และเป็นต้นทุนที่สำคัญของบริษัท

แต่ปัจจุบันบริษัทขนาดกลางและบริษัทขนาดเล็กในปัจจุบันต้องรับภาระในการบริหารจัดการสินค้าคงคลังอย่างมากระบบการผลิตในปัจจุบันเป็นการผลิตที่ต้องการลดทั้งระยะเวลาในการผลิตและต้องการลดการถือครองสินค้าคงคลัง(Atnafu, Balda and Liu, 2018, p. 5) ทำให้ผลกระทบมาสู่บริษัทขนาดเล็กและบริษัทขนาดกลางที่ต้องรับภาระในการบริหารจัดการตามความต้องการของบริษัทขนาดใหญ่ (Amachree, et al., 2017, p. 100) ซึ่งปัญหาส่วนใหญ่ในปัจจุบันที่ผู้ผลิตต้องเผชิญ คือ ความต้องการของลูกค้าที่มีความผันแปรตลอดเวลา ซึ่งลูกค้ามีระบบการผลิตแบบทันเวลา(Just in Time; JIT)ทำให้ผู้ผลิตต้องมีการผลิตที่สามารถปรับเปลี่ยนได้อย่างรวดเร็ว โดยที่ผู้ผลิตต้องผลิตตามความต้องการของลูกค้าที่มีการเปลี่ยนแปลงความต้องการอย่างกะทันหัน ส่งผลให้ผู้ผลิตต้องสามารถผลิตให้ตอบสนองลูกค้าได้อย่างทันเวลา ดังนั้นผู้ผลิตต้องมีซัพพลายเออร์ที่สามารถตอบสนองความต้องการของผู้ผลิตได้ทันเวลาเช่นกัน ในการผลิตที่จะให้ประสบความสำเร็จ สิ่งหนึ่งที่ขาดไม่ได้เลยคือต้องมีซัพพลายเออร์ที่ดี ซัพพลายเออร์ที่พร้อมจะส่งมอบสินค้า วัตถุประสงค์ที่มีคุณภาพ ตรงเวลา (Niknamfar, 2015, p. 1089) ซึ่งการที่มีซัพพลายเออร์ที่ดีอาจจะไม่จำเป็นต้องมีซัพพลายเออร์ที่ดีเพียงเจ้าเดียว แต่อาจจะมีการคัดเลือกซัพพลายเออร์ที่เหมาะสมในแต่ละช่วงเวลา ซึ่งต้องสามารถสนับสนุนกระบวนการผลิตตั้งแต่ต้นน้ำจนถึงปลายน้ำ ซึ่งการที่มีซัพพลายเออร์ที่ดีที่เหมาะสมกับบริษัทจะส่งผลให้บริษัทไม่ต้องมีการเก็บสินค้าคงคลังไว้ในปริมาณที่มาก แต่เมื่อต้องการใช้วัตถุดิบก็สามารถให้ซัพพลายเออร์ส่งวัตถุดิบมาได้ตามระยะเวลาที่กำหนด และในปริมาณที่กำหนด จึงถือได้ว่าการที่มีซัพพลายเออร์ที่มีความน่าเชื่อถือจะส่งผลต่อปริมาณสินค้าคงคลังโดยตรง และในสถานะที่มีการแข่งขันกันอย่างรุนแรง

ในปัจจุบันการผลิตสินค้าเพื่อให้ลูกค้ามีความพึงพอใจ การผลิตที่มีต้นทุนต่ำล้วนแต่เป็นปัจจัยที่สำคัญของแต่ละบริษัทที่จะเลือกซัพพลายเออร์ให้สอดคล้องกับการดำเนินธุรกิจของบริษัทในปัจจุบัน (Lin, et al., 2005, p. 359; Marodin, et al., 2017, p. 475)

ดังนั้นการหาปัจจัยด้านซัพพลายเออร์ที่ส่งผลต่อสินค้าคงคลังยังต้องเป็นเรื่องที่ต้องการศึกษาวิจัยต่อไป เพื่อการบริหารจัดการสินค้าคงคลังมีประสิทธิภาพเหมาะสมกับบริษัทผลิตอุปกรณ์ไฟฟ้าและชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ขนาดกลางและขนาดเล็กต่อไป

การทบทวนวรรณกรรม (Literature Review)

ทฤษฎีสินค้าคงคลัง (Inventory Theory) Herbert, Dorothy and Maynard (1963, pp. 185-189) ได้ศึกษาเกี่ยวกับสินค้าคงคลัง การศึกษาช่วงแรก ๆ ของการศึกษาเรื่องสินค้าคงคลังเป็นการศึกษาเรื่องเกี่ยวกับการบริหารจัดการสินค้าคงคลังทางด้านเศรษฐศาสตร์ในด้านผลของการปฏิบัติงาน ซึ่งเกี่ยวกับด้านการเก็บสินค้าคงคลัง ด้านการลงทุนในสินค้าคงคลัง ลักษณะการเก็บสินค้าคงคลัง โดยเน้นการหาปริมาณการเก็บสินค้าคงคลังแบบการหาปริมาณการเก็บที่สามารถเก็บสินค้าคงคลังมากที่สุดเท่าไร และการเก็บสินค้าคงคลังให้น้อยที่สุดเท่าไรโดยใช้ต้นทุนต่ำที่สุด

ในช่วงต่อมาจะเป็นการพัฒนาแนวคิดในเรื่องการบริการจัดการสินค้าคงคลังที่เกี่ยวกับ ต้นทุนการเก็บรักษาที่มีความไม่แน่นอนมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ความต้องการที่มีการเปลี่ยนแปลงไม่แน่นอน ซึ่งเป็นการพัฒนาการบริหารจัดการสินค้าคงคลังต่อไปอีกมากมาย แต่ทุกอย่างจะเริ่มต้นจากการหาปริมาณสินค้าคงคลังที่ต้องการ การหาปริมาณการเก็บสินค้าคงคลังที่เหมาะสมที่สุด ปริมาณอัตราการหมุนเวียนสินค้าคงคลัง ต้นทุนในการถือครองสินค้าคงคลัง รวมไปถึงการพัฒนาทักษะที่เหมาะสมในการจัดการสินค้าคงคลังของพนักงาน

Herbert E. Scarf ได้ศึกษาเรื่องการบริหารจัดการสินค้าคงคลังอย่างต่อเนื่อง จนกลายเป็นผู้นำแนวคิดเรื่องการบริหารจัดการสินค้าคงคลัง จนมาถึงช่วงปัจจุบันได้มีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการบริหารจัดการสินค้าคงคลังไปอย่างมาก เนื่องจาก

ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ความต้องการของลูกค้าที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทำให้มีการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการสินค้าคงคลังที่เปลี่ยนแปลงไป Mohamad (2009, pp. 2-4) ได้พัฒนาแนวคิดจากการบริหารจัดการสินค้าคงคลังแบบเดิมที่ใช้การบริหารจัดการที่มุ่งแต่ผลกำไรโดยรวม มุ่งกระบวนการผลิตอย่างเดียว ปรับเปลี่ยนเป็นการหาความสมดุลของความต้องการที่หลากหลายมากขึ้นให้มีความสมดุล โดยเป็นการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศช่วยในการบริหารจัดการสินค้าคงคลัง โดยการยึดหลักการ 3 ด้าน คือ 1. ด้านการตลาดต้องสามารถขายสินค้าได้สินค้าต้องไม่มีปัญหาเมื่อถึงมือลูกค้า 2. ด้านกระบวนการผลิตต้องสามารถผลิตได้ตรงตามความต้องการของลูกค้าและผลิตได้ทันเวลา 3. ด้านการกระจายสินค้า ต้องสามารถกระจายสินค้าได้ทันตามเวลาที่กำหนด ซึ่งจะต้องอาศัยความชำนาญ และระบบสารสนเทศช่วยในการผลิต เช่น ระบบการวางแผนความต้องการทางวัสดุ (Material Requirements Planning; MRP) เพื่อช่วยวางแผนให้การผลิตมีการผลิตอย่างสมดุลและมีปริมาณสินค้าคงคลังที่เหมาะสมที่สุดซึ่งเป็นการผสมระหว่างสินค้าคงคลังและระบบซัพพลายเชนอย่างเป็นระบบ

สินค้าคงคลัง เป็นสิ่งที่สร้างความสมดุลในระบบซัพพลายเชน เพื่อให้ระดับสินค้าคงคลังเหมาะสมที่สุด เพื่อไม่ให้มีผลต่อการส่งมอบสินค้าให้กับลูกค้า หรือส่งมอบให้กับผู้ผลิตขั้นต่อไปในระบบซัพพลายเชน (Naliaka and Namusonge, 2015, pp. 89-91) โดยสินค้าคงคลังที่สำคัญส่วนใหญ่ในระบบซัพพลายเชน คือ วัตถุดิบ ชิ้นส่วนการผลิต วัสดุต่างในการผลิต ซึ่งเป็นส่วนประกอบต่าง ๆ ให้การผลิตเป็นไปอย่างเหมาะสม โดยธรรมชาติของสินค้าคงคลังเป็นสิ่งที่ต้นทุนในการบริหารสินค้าคงคลัง ต้องมีปริมาณสินค้าคงคลังที่เพียงพอในการตอบสนองความพึงพอใจของลูกค้าได้อย่างทันเวลา

สินค้าคงคลังมีความสำคัญอย่างมากต่อกิจกรรมหลักที่สำคัญของธุรกิจ การบริหารจัดการสินค้าคงคลังที่มีประสิทธิภาพ จึงส่งผลกระทบต่อผลกำไรจากการประกอบกิจการทั้งทางตรงและทางอ้อม ในปัจจุบันนี้มีการนำเอาระบบคอมพิวเตอร์มาประยุกต์ในการจัดการระบบฐานข้อมูลต่าง ๆ ของ

สินค้าคงคลัง เพื่อให้สินค้าคงคลังมีความถูกต้อง มีความแม่นยำ สามารถรับสินค้าและส่งสินค้าได้อย่างทันเวลามากขึ้น เพื่อให้สินค้าตรงกับความต้องการผู้บริโภค ในราคาเหมาะสมกับสินค้า การจัดการสินค้าคงคลังมีวัตถุประสงค์หลักอยู่ 4 ประการใหญ่ คือ

1. เพื่อให้มีปริมาณสินค้าคงคลังเพียงพอที่จะบริการลูกค้าในปริมาณที่เพียงพอ และทันต่อความต้องการของลูกค้า เพื่อให้ลูกค้ามีความพึงพอใจและสามารถสร้างความเชื่อมั่นให้กับลูกค้าได้

2. เพื่อลดปัญหาสินค้าคงคลังที่มีขนสงล่าช้ากว่ากำหนดหรือปัญหาที่ลูกค้ามีความต้องการสินค้าอย่างกะทันหัน

3. เพื่อสร้างสมดุลให้กับกระบวนการผลิต เพื่อให้การผลิตเป็นไปอย่างราบรื่น และมีปริมาณวัตถุดิบเพียงพอตลอดการผลิต

4. การบริหารจัดการสินค้าคงคลังเนื่องจากการผันแปรของราคา เนื่องจากบางช่วงเวลามีราคาสินค้าที่ราคาต่ำและบางช่วงราคาสินค้าราคาสูง

แต่วัตถุประสงค์ 4 ข้อนี้จะขัดแย้งกันเอง เพราะการลงทุนในสินค้าคงคลังต่ำที่สุด ต้องใช้วิธีลดระดับสินค้าคงคลังให้เหลือแค่เพียงพอใช้ป้อนกระบวนการผลิต สามารถดำเนินการผลิตได้โดยไม่มีหยุดการผลิตกะทันหัน แต่ระดับสินค้าคงคลังที่ปริมาณที่ต่ำเกินไปก็ทำให้บริการลูกค้าไม่เพียงพอหรือไม่ทันใจลูกค้า ในทางตรงกันข้ามการถือสินค้าคงคลังไว้ปริมาณมากเพื่อผลิตหรือส่งให้ลูกค้าได้เพียงพอ และทันเวลาเสมอทำให้ต้นทุนสินค้าคงคลังสูงขึ้น (Otchere, Adzimah and Aikens, 2016, pp. 106-108; Mohammad and Akram, 2017, p. 6)

ประเภทของสินค้าที่ถูกจัดเก็บในคลังสินค้าสามารถแบ่งได้ 6 ประเภทใหญ่ๆ (Naliaka and Namusonge, 2015, p. 88; Wangari and Kagiri, 2015, p. 72; Mohammad and Akram, 2017, p. 6) คือ

1. วัตถุดิบ (Raw Material) เป็นวัตถุดิบที่เป็นต้นทางของการผลิต เช่น เหล็ก ยาง วัสดุที่จะนำมาผลิตเพื่อเป็นผลิตภัณฑ์ เป็นต้น

2. งานระหว่างผลิต (Work in Process) คืองานที่อยู่ในขั้นตอนการผลิต หรืองานรอคอยที่จะผลิต

ในขั้นตอนถัดไป เช่น รถยนต์ที่ยังประกอบไม่เสร็จมาเป็นรถยนต์ที่สมบูรณ์ เป็นต้น

3. วัสดุซ่อมบำรุง (Maintenance/Repair Supplies) หมายถึง ชิ้นส่วนหรืออะไหล่เครื่องจักรที่มีการเตรียมไว้เพื่อเปลี่ยนเมื่อชิ้นส่วนเครื่องจักรเดิมเสียหรือชิ้นส่วนหมดอายุการใช้งาน

4. สินค้าสำเร็จรูป (Finished Goods) คือสินค้าที่ผลิตสำเร็จเรียบร้อย และพร้อมเตรียมส่งให้กับลูกค้า

5. ชิ้นส่วนวัตถุดิบ (bought out parts: BOP) ชิ้นส่วนที่ผลิตจากบริษัทหนึ่ง และส่งไปผลิตต่ออีกบริษัทหนึ่ง เป็นสินค้าที่ผลิตสำเร็จของบริษัทหนึ่งแต่ นำไปเป็นวัตถุดิบของบริษัทต่อไปซึ่งพบได้มากในการผลิตชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์พวกแผ่นวงจรไฟฟ้า

6. สินค้าคงคลังสำหรับการบรรจุสินค้าเพื่อส่งลูกค้า (Packing Material) คือสินค้าที่ต้องมีไว้เพื่อเตรียมบรรจุสินค้าให้กับลูกค้า เช่น ลังกระดาษ กล่องต่าง ๆ พลาสติกเพื่อคลุมสินค้า วัสดุกันกระแทก กาวหรือเทปสำหรับติดสินค้า กระดาษสำหรับติดป้ายต่าง ๆ เป็นต้น

สรุปสินค้าคงคลังในปัจจุบันมี 6 ประเภท ได้แก่

1. วัตถุดิบ 2. งานระหว่างการผลิต 3. วัสดุสำหรับซ่อมบำรุง 4. สินค้าสำเร็จรูป 5. ชิ้นส่วนวัตถุดิบ และ 6. สินค้าคงคลังสำหรับการบรรจุสินค้าเพื่อส่งลูกค้า ซึ่งสินค้าคงคลังทั้ง 6 ประเภท เป็นสินค้าคงคลังที่ต้องอาศัยซึ่งกันและกัน และต้องมียู่ในกระบวนการผลิตตั้งแต่ต้นน้ำจนถึงปลายน้ำ กลุ่มอุตสาหกรรมเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ ที่มีกระบวนการผลิตตั้งแต่ต้นน้ำ (Up Stream) กลางน้ำ (Middle Stream) ไปจนถึงปลายน้ำ (Down Stream) ซึ่งในแต่ละช่วงก็จะมีการเก็บสินค้าคงคลังเพื่อให้เพียงพอกับปริมาณความต้องการของลูกค้า สามารถแบ่งได้ดังนี้

กลุ่มอุตสาหกรรมต้นน้ำของกลุ่มเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ (Up Stream) เริ่มจากการออกแบบ IC (IC Design) ซึ่งยังเป็นกลุ่มอุตสาหกรรมที่ประเทศไทยจำเป็นต้องพัฒนาศักยภาพเพื่อให้สามารถแข่งขันและเพิ่มมูลค่าให้กับกลุ่มอุตสาหกรรมกลุ่มอุตสาหกรรมต้นน้ำเป็นกลุ่มกระบวนการผลิตที่ต้องอาศัยฝีมือ แรงงานที่มีความชำนาญ แรงงานที่มี

การศึกษา และความรู้ความชำนาญอย่างสูงอีกทั้งยังต้องการการลงทุนขนาดใหญ่

กลุ่มอุตสาหกรรมกลางน้ำของกลุ่มเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ (Middle Stream) ประกอบด้วยอุตสาหกรรมที่เป็นพวกผลิตชิ้นส่วนประกอบ ซึ่งใช้เป็นชิ้นส่วนหลักสำหรับการผลิตในอุตสาหกรรมปลายน้ำ (Down Stream) ซึ่งจะเป็นพวกการผลิตแผงวงจรรวม (Printed Circuit Board, PCB) กลุ่มอุตสาหกรรมที่ผลิตชิ้นส่วนหลักเพื่อใช้ในการผลิตเครื่องใช้ไฟฟ้า เช่น ขดลวดทองแดง ท่อทองแดงสำหรับเครื่องปรับอากาศ ซึ่งต้องมีการจ้างงานของแรงงานที่มีฝีมือ รวมถึงกลุ่มอุตสาหกรรมผลิตฮาร์ดดิสก์ซึ่งประเทศไทยเป็นฐานการผลิตหลักของโลกในการผลิตชิ้นส่วนฮาร์ดดิสก์

กลุ่มอุตสาหกรรมปลายน้ำของกลุ่มเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ (Down Stream) เป็นกลุ่มอุตสาหกรรมที่มีการผลิตสินค้ามากมายหลากหลายชนิด ซึ่งมีความต้องการทั้งภายในและภายนอกประเทศ เช่น เครื่องปรับอากาศ ตู้เย็น กล้องรับสัญญาณทีวีดิจิตอล เครื่องรับโทรทัศน์ เครื่องซักผ้า เตารีด กาต้มน้ำ ตู้ควบคุมไฟฟ้า (Switchboard) มอเตอร์ไฟฟ้า

การจัดการซัพพลายเออร์ (Suppliers Management) ในปัจจุบันการผลิตที่จะให้ประสบความสำเร็จ สิ่งหนึ่งที่ขาดไม่ได้เลยคือต้องมีซัพพลายเออร์ที่ดี ซัพพลายเออร์ที่พร้อมจะส่งมอบสินค้า วัตถุดิบที่มีคุณภาพ ตรงเวลา (Niknamfar, 2015, p. 1090) ซึ่งการที่มีซัพพลายเออร์ที่ดีอาจจะไม่จำเป็นต้องมีซัพพลายเออร์ที่ดีเพียงเจ้าเดียว แต่อาจจะมีการคัดเลือกซัพพลายเออร์ที่เหมาะสมในแต่ละช่วงเวลา ซึ่งต้องสามารถสนับสนุนกระบวนการผลิตตั้งแต่ต้นน้ำจนถึงปลายน้ำ ซึ่งการที่มีซัพพลายเออร์ที่ดีที่เหมาะสมกับบริษัทจะส่งผลให้บริษัทไม่ต้องการเก็บสินค้าคงคลังไว้ในปริมาณที่มาก แต่เมื่อต้องการใช้วัตถุดิบก็สามารถให้ซัพพลายเออร์ส่งวัตถุดิบมาได้ตามระยะเวลาที่กำหนดและในปริมาณที่กำหนด จึงถือได้ว่าการที่มีซัพพลายเออร์ที่มีความน่าเชื่อถือจะส่งผลต่อปริมาณสินค้าคงคลังโดยตรง และในสถานะที่มีการแข่งขันกันอย่างรุนแรงในปัจจุบันการผลิตสินค้าเพื่อให้ลูกค้ามีความพึงพอใจและการผลิตที่มีต้นทุนต่ำแต่ละ

บริษัทต้องเลือกซัพพลายเออร์ให้สอดคล้องกับการดำเนินธุรกิจของบริษัทในปัจจุบัน (Lin, et al., 2005, p. 355; Marodin, et al., 2017, p. 474)

การคัดเลือกซัพพลายเออร์ในปัจจุบันมีระยะเวลาในการคัดเลือกและการที่ต้องดำเนินงานกับซัพพลายเออร์ 3 ระยะเวลา ได้แก่

1. กระบวนการก่อนการคัดเลือกซัพพลายเออร์ (Pre-selection) เป็นกระบวนการเตรียมเลือกซัพพลายเออร์ที่จะเข้ามาทำธุรกิจร่วมกับบริษัท โดยมีวิธีที่จะคัดเลือก เช่น การประมูล การคัดเลือกโดยการให้คะแนนตามความสัมพันธ์ หรือการที่เลือกแบบการที่ซัพพลายเออร์มีความสัมพันธ์กับบริษัท (Punniyamoorthy, et al., 2012, pp. 72-73) ซึ่งหลักการในการเลือกซัพพลายเออร์เป็นหลักการที่สำคัญ เนื่องจากการผลิตที่ดีจะต้องมีกระบวนการที่สนับสนุนที่ดีจากการส่งวัตถุดิบที่เหมาะสมจากซัพพลายเออร์ (Niknamfar, 2015, p. 1087) ซึ่งซัพพลายเออร์ที่ดีต้องสามารถตอบสนองบริษัทได้ในด้าน คุณภาพที่เหมาะสม ราคาที่เหมาะสม ระยะเวลาในการส่งที่ทันเวลาที่กำหนด การบริการที่ดี รวมไปถึงการที่มีปริมาณซัพพลายเออร์ที่เหมาะสมกับบริษัทคือมีซัพพลายเออร์ไม่มากไม่น้อยเกินไปสามารถบริหารจัดการได้ (Punniyamoorthy, et al., 2012, p. 75)

2. กระบวนการคัดเลือกซัพพลายเออร์ เป็นกระบวนการคัดเลือกซัพพลายเออร์ซึ่งในแต่ละบริษัทจะมีการคัดเลือกที่แตกต่างกันขึ้นอยู่กับความต้องการในการตอบสนองของบริษัทและซัพพลายเออร์ ซึ่งมีหลักเกณฑ์ทั่ว ๆ ไปดังนี้

1. การคัดเลือกโดยการให้คะแนนความสำคัญ ในความต้องการที่บริษัทกำหนด เช่น การทยอยส่งสินค้า การส่งสินค้าช่วงกลางคืน ระยะเวลาในการจ่ายเงิน เป็นต้น
2. การคัดเลือกซัพพลายเออร์โดยใช้ราคาเป็นข้อกำหนด
3. การคัดเลือกซัพพลายเออร์โดยใช้คุณภาพสินค้าเป็นตัวกำหนด เหมาะสำหรับสินค้าที่ต้องการคุณภาพที่สูง เช่น การทำชิ้นส่วนไฟฟ้าที่ระดับนาโนเมตร เป็นต้น
4. การคัดเลือกซัพพลายเออร์โดยใช้หลักความน่าเชื่อถือของบริษัทเป็นหลัก ซึ่งเหมาะกับบริษัทที่

ต้องการซัพพลายเออร์ที่มีการผลิตมานาน มีความน่าเชื่อถือเพื่อให้ซัพพลายเออร์สามารถส่งสินค้าได้ตามต้องการ

5. การคัดเลือกซัพพลายเออร์โดยใช้หลักเรื่องระยะเวลาในการส่งมอบ เนื่องจากอาจจะเป็นบริษัทที่ต้องทำงานแข่งกับระยะเวลาเพื่อให้สินค้าทันต่อความต้องการของลูกค้า

6. การคัดเลือกซัพพลายเออร์โดยใช้หลักความสัมพันธ์ เนื่องจากอาจจะเป็นบริษัทที่มาจากต่างประเทศอาจจะต้องใช้ซัพพลายเออร์ที่มีความสัมพันธ์ในระดับหนึ่ง เช่น บริษัทจากประเทศญี่ปุ่นที่มาตั้งโรงงานในประเทศไทยอาจจะเลือกซัพพลายเออร์ที่มาจากประเทศญี่ปุ่นด้วยกัน

ซึ่งในการคัดเลือกซัพพลายเออร์อาจจะมีเกณฑ์ในการคัดเลือกไม่เหมือนกัน อาจจะมีหลายข้อกำหนดหรือจะมุ่งเรื่องใดเรื่องหนึ่งเพื่อให้บริษัทสามารถผลิตสินค้าได้ตรงกับความต้องการของลูกค้ามากที่สุด (Ziaee and Bouquard, 2010, p. 34; Punniyamooty, et al., 2012, pp. 71-13; Shen, et al., 2016, p. 21)

3. กระบวนการหลักการได้มาซึ่งซัพพลายเออร์เป็นกระบวนการหลังจากที่บริษัทที่ได้ตัดสินใจในการเลือกซัพพลายเออร์แล้ว เป็นกระบวนการที่ติดต่อกับสินค้าและการบริการ โดยมีการตกลงการจัดหาสินค้าและบริการ วัตถุประสงค์ต่าง ๆ ตามที่ได้คัดเลือกซัพพลายเออร์ไว้ ซึ่งในกระบวนการนี้ที่สำคัญคือการประเมินซัพพลายเออร์ ซึ่งกระบวนการประเมินนี้ขึ้นอยู่กับข้อตกลงการประเมินของบริษัท รวมถึงระยะเวลาในการประเมิน ดังนั้นการประเมินเป็นการประเมินความสามารถของซัพพลายเออร์กับความต้องการของบริษัท ถ้าไม่เป็นไปตามความต้องการของบริษัทก็จะต้องมีการจัดหาซัพพลายเออร์ใหม่ หรือมีการจัดหา

ซัพพลายเออร์เพิ่มเติมเพื่อให้สามารถตอบสนองความต้องการของบริษัทได้ ซึ่งการจัดหาซัพพลายเออร์ใหม่หรือเพิ่มเติมต้องทำกระบวนการก่อนการเลือกซัพพลายเออร์ กระบวนการคัดเลือกซัพพลายเออร์ใหม่

ดังนั้น การจัดการซัพพลายเออร์ที่ดีจึงส่งผลต่อสินค้าคงคลังและกระบวนการผลิต เพราะเมื่อมีซัพพลายเออร์ที่ดีจะสามารถสนับสนุน วัตถุดิบ สินค้าและบริการให้กับบริษัทได้ตามความต้องการของบริษัท ซึ่งการจัดการซัพพลายเออร์ (Supplier Management) คือ การบริหารจัดการผู้ผลิตสินค้าหรือผู้ที่ส่งวัตถุดิบให้กับบริษัทเพื่อทำการผลิตเพื่อให้ผลการดำเนินงานด้านสินค้าคงคลังของบริษัทผลิตอุปกรณ์ไฟฟ้าและชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ขนาดกลางและขนาดเล็กมีการผลิตเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งด้านต้นทุน ด้านความสัมพันธ์ระหว่างซัพพลายเออร์ และบริษัท ความเชื่อใจระหว่างซัพพลายเออร์กับผู้ผลิต การตอบสนองด้านเวลา การตอบสนองด้านคุณภาพ (Lin, et al., 2005, pp. 356- 357; Govindan, Kannan and Noorul, 2010, pp. 44-45; Ziaee and Bouquard, 2010, p. 35; Punniyamooty, et al., 2012, pp. 71- 72; Kazemi and Zhang, 2013, p. 548; Kitheka and Gerald, 2014, pp. 10-11; Rajeev, 2014, pp. 605-606; Niknamfar, 2015, p. 1087; Shen, et al., 2016, p. 21; Lorenzo Ochoa, et al., 2017, p. 555; Marodin, et al., 2017, pp. 474- 476; Golobovante, Ribeiro and Gomes, 2018, p. 558) ซึ่งปัจจัยด้านการบริหารจัดการซัพพลายเออร์สามารถแสดงได้ดังตาราง 1

ตาราง 1 แสดงผู้วิจัยที่ได้ศึกษาปัจจัยด้านการบริหารจัดการซัพพลายเออร์

ปัจจัยด้านการบริหารจัดการซัพพลายเออร์	ผู้วิจัย
ความเชื่อใจระหว่างซัพพลายเออร์กับผู้ผลิต หมายถึง ความเชื่อใจ ความเชื่อถือ ความไว้วางใจ ระหว่างผู้ผลิตและซัพพลายเออร์	(Govindan, Kannan and Noorul, 2010, p. 45; Baird, Jia and Reeve, 2011, p. 790; Punniyamooty, et al., 2012, p. 72; John, Etim and lme, 2015, pp. 392-393; Joshi, et al., 2017, p. 1310; Milosevic, et al., 2018, p.

ปัจจัยด้านการบริหารจัดการซัพพลายเออร์	ผู้วิจัย
	115; Abdolnaser, Hway-Boon and Govindan, 2019, pp. 406-407)
ความสัมพันธ์ระหว่างซัพพลายเออร์กับผู้ผลิต หมายถึง การบริหารจัดการความสัมพันธ์ระหว่างผู้ผลิตและซัพพลายเออร์ เพื่อให้ซัพพลายเออร์มีความเข้าใจในกระบวนการด้านสินค้าคงคลังเพื่อให้ซัพพลายเออร์สามารถตอบสนองความต้องการของบริษัทผู้ผลิตสินค้าได้	(Tsai, Tsai and Wang, 2012, p. 269; Rajeev, 2014, p. 609; Haji, Afzalabadi and Haji, 2018, pp. 303-305; Abdolnaser, Hway-Boon and Govindan, 2019, pp. 407-408)
ด้านคุณภาพ หมายถึง คุณภาพของซัพพลายเออร์ที่มีความสามารถตอบสนองความต้องการของผู้ผลิตทั้งด้านคุณภาพสินค้า ปริมาณสินค้า และ คุณภาพการบริการได้	(Lin, et al., 2005, pp. 356-357; Baird, Jia and Reeve, 2011, p. 790; Punniyamooty, et al., 2012, p. 71; Hu, et al., 2016, pp. 1059-1060; Abdolnaser, Hway-Boon and Govindan, 2019, pp. 405-406)
ด้านระยะเวลาการส่งมอบ หมายถึง ความสามารถของซัพพลายเออร์ด้านระยะเวลาการส่งมอบสินค้าได้ตามความต้องการของผู้ผลิต	(Lin, et al., 2005, pp. 356-359; Punniyamooty, et al., 2012, p. 72; Hu, et al., 2016, p. 2; Lashgari, Sadjadi and Sahihi, 2018, p. 94)

จากการสังเคราะห์สามารถสรุปปัจจัยด้านการบริหารจัดการซัพพลายเออร์ที่ส่งผลต่อสินค้าคงคลังในบริษัทผลิตอุปกรณ์ไฟฟ้าและชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ขนาดกลางและขนาดเล็กได้ 4 ปัจจัยได้แก่ 1. ปัจจัยด้านความเชื่อใจระหว่างซัพพลายเออร์กับผู้ผลิต คือ ความเชื่อใจ ความเชื่อถือ ความไว้วางใจระหว่างผู้ผลิตและซัพพลายเออร์ ซึ่งการเชื่อใจซัพพลายเออร์จะช่วยให้ผู้ผลิตกับซัพพลายเออร์ช่วยกันในการพัฒนาระบบข้อมูลการส่งสินค้าให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นจะส่งผลต่อการลดปริมาณสินค้าคงคลัง (Milosevic, et al., 2018, p. 115; Abdolnaser, Hway-Boon and Govindan, 2019, pp. 405-406) ซึ่งถ้าผู้ผลิตมีความเชื่อใจในซัพพลายเออร์จะทำให้การจัดการสินค้าคงคลังมีประสิทธิภาพมากขึ้นและส่งผลต่อผลกำไรมากขึ้น (Govindan, Kannan and Noorul, 2010, p. 45; Joshi, et al., 2017, p. 1310) 2. ปัจจัยด้านความสัมพันธ์ระหว่างซัพพลายเออร์กับผู้ผลิต คือ การบริหารจัดการความสัมพันธ์ระหว่างผู้ผลิตและซัพพลายเออร์ เพื่อให้ซัพพลายเออร์มีความเข้าใจในกระบวนการด้านสินค้าคงคลัง เพื่อให้ซัพ

พลายเออร์สามารถตอบสนองความต้องการของบริษัทผู้ผลิตสินค้าได้ (Tsai, Tsai and Wang, 2012, p. 269; Rajeev, 2014, p. 609; Haji, Afzalabadi and Haji, 2018, pp. 303-305; Abdolnaser, Hway-Boon and Govindan, 2019, pp. 407-408) การมีความสัมพันธ์กับซัพพลายเออร์ที่ดีจะส่งผลให้ผู้ผลิตมีประสิทธิภาพในการผลิตเพิ่มขึ้น และส่งผลให้กำไรเพิ่มขึ้น 3. ปัจจัยด้านคุณภาพ คือ คุณภาพของซัพพลายเออร์ที่มีความสามารถตอบสนอง ความต้องการของผู้ผลิตทั้งด้านคุณภาพสินค้า ปริมาณสินค้า และ คุณภาพการบริการได้ (Lin, et al., 2005, pp. 356-357; Baird, Jia and Reeve, 2011, p. 790; Punniyamooty, et al., 2012, p. 71; Hu, et al., 2016, pp. 1059-1060; Abdolnaser, Hway-Boon and Govindan, 2019, pp. 405-406) พบว่าการมีซัพพลายเออร์ที่มีคุณภาพจะทำให้ผู้ผลิตบริหารจัดการสินค้าคงคลังได้ง่าย ไม่มีการสั่งสินค้าคงคลังที่เกินความจำเป็น 4. ปัจจัยด้านระยะเวลาการส่งมอบ คือ ความสามารถของซัพพลายเออร์ด้านระยะเวลาการส่งมอบสินค้าได้ตามความต้องการของผู้ผลิต (Lin, et

al., 2005, pp. 356-359; Punniyamoorthy, et al., 2012, p. 72; Hu, et al., 2016, p. 2; Lashgari, Sadjadi and Sahihi, 2018, p. 94) พบว่าปัจจัยด้านระยะเวลาเป็นปัจจัยที่สำคัญปัจจัยหนึ่งในการเลือกซัพพลายเออร์ เพราะถ้าซัพพลายเออร์สามารถตอบสนองระยะเวลาการส่งมอบให้กับผู้ผลิตได้ ผู้ผลิตจะสามารถลดปริมาณสินค้าคงคลังที่เก็บไว้ได้ และรอการส่งสินค้าและวัตถุดิบจากซัพพลายเออร์ในระยะเวลาที่แน่นอนได้

วิธีดำเนินการ (Methods)

การวิจัยเรื่องปัจจัยด้านการบริหารจัดการซัพพลายเออร์ที่ส่งผลต่อสินค้าคงคลังในบริษัทผลิตอุปกรณ์ไฟฟ้าและชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ขนาดกลางและขนาดเล็ก ผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยเริ่มจากกระบวนการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารหรือการวิจัยเชิงเอกสาร (documentary research) โดยการทบทวนแนวความคิด ทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับสินค้าคงคลัง การบริหารจัดการซัพพลายเออร์ จากวารสารวิชาการ งานวิจัย รายงานวิจัย ทั้งด้านคุณภาพสินค้าของซัพพลายเออร์ที่ให้กับบริษัท ความสัมพันธ์ระหว่างซัพพลายเออร์กับบริษัท ความเชื่อใจระหว่างซัพพลายเออร์กับบริษัท ด้านระยะเวลาในการส่งมอบ เพื่อสรุปปัจจัยเบื้องต้นในด้านการบริหารจัดการซัพพลายเออร์ที่ส่งผลต่อสินค้าคงคลังในบริษัทผลิตอุปกรณ์ไฟฟ้าและชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ขนาดกลางและขนาดเล็ก

การวิจัยใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพแบบศึกษาเฉพาะกรณี (Case Study Research) โดยศึกษาเฉพาะปัจจัยด้านการบริหารจัดการซัพพลายเออร์ที่ส่งผลต่อสินค้าคงคลังในบริษัทผลิตอุปกรณ์ไฟฟ้าและชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ขนาดกลางและขนาดเล็ก การเก็บข้อมูลผู้วิจัยใช้เครื่องมือในการวิจัยได้แก่ แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง โดยปรับปรุงจากกรอบแนวคิดและทฤษฎีที่ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการสินค้าคงคลัง 4 ปัจจัยผู้ให้ข้อมูลแบ่งเป็น 2 กลุ่ม

กลุ่มที่ 1 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่ทำงานในบริษัทผลิตอุปกรณ์ไฟฟ้าและชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ ผู้วิจัยใช้การ

สัมภาษณ์แบบสัมภาษณ์ส่วนบุคคลเชิงเจาะลึก (In-depth Interview) จำนวน 5 ท่าน โดยวิธีการคัดเลือกผู้ให้ข้อมูลด้วยวิธีการเลือกโดยใช้วิจารณญาณ (Judgment Selection) จากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในด้านซัพพลายเออร์หรือด้านสินค้าคงคลัง ในบริษัทผลิตอุปกรณ์ไฟฟ้าและชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ มีเกณฑ์การคัดเลือกผู้ให้ข้อมูลคือ

1. ผู้ให้ข้อมูลเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องกับซัพพลายเออร์ เป็นผู้ที่ทำงานทั้งด้านการติดต่อประสานงานสั่งซื้อสินค้า การคัดเลือกซัพพลายเออร์ การประเมินซัพพลายเออร์ในบริษัทผลิตอุปกรณ์ไฟฟ้าและชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ขนาดกลางและขนาดเล็ก

2. ผู้ให้ข้อมูลเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานด้านสินค้าคงคลัง เป็นผู้ที่ทำงานเกี่ยวกับสินค้าคงคลังทั้งการสั่งซื้อวัตถุดิบ การวางแผนการสั่งซื้อ ผู้ที่กำหนดปริมาณการเก็บสินค้าคงคลังในบริษัทผลิตอุปกรณ์ไฟฟ้าและชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ขนาดกลางและขนาดเล็ก

3. ผู้ให้ข้อมูลมีประสบการณ์การทำงานด้านซัพพลายเออร์ไม่ต่ำกว่า 5 ปีในบริษัทผลิตอุปกรณ์ไฟฟ้าและชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ขนาดกลางและขนาดเล็ก

กลุ่มที่ 2 นักวิชาการและผู้เชี่ยวชาญ โดยวิธีการคัดเลือกผู้ให้ข้อมูลด้วยวิธีการเลือกโดยใช้วิจารณญาณ (Judgment Selection) เช่น ที่ปรึกษาโครงการสำนักโลจิสติกส์ ผู้เชี่ยวชาญในการบริหารจัดการสินค้าคงคลัง เป็นต้น จำนวน 3 ท่าน เป็นผู้ที่เคยมีประสบการณ์การทำงานการแก้ปัญหาในโรงงาน โดยมีเกณฑ์การคัดเลือก คือ

1. ผู้ที่เคยมีประสบการณ์ในการเป็นที่ปรึกษาโครงการของภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับงานด้านสินค้าคงคลังอย่างน้อย 3 ปี เช่นโครงการพัฒนาผู้ประกอบการเพื่อเพิ่มขีดความสามารถทางด้านโลจิสติกส์ที่ต้องรับผิดชอบงานที่ปรึกษาทางด้านสินค้าคงคลัง โครงการการลดต้นทุนในด้านสินค้าคงคลังในบริษัทผลิตอุปกรณ์ไฟฟ้าและชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ขนาดกลางและขนาดเล็ก เป็นต้น

2. ผู้ให้ข้อมูลมีประสบการณ์การแก้ปัญหาให้กับสถานประกอบการอย่างน้อย 10 สถานประกอบการ ที่มีการแก้ปัญหาเกี่ยวกับงานด้านสินค้า

คงคลังในบริษัทผลิตอุปกรณ์ไฟฟ้าและชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ขนาดกลางและขนาดเล็ก เป็นต้น

การสัมภาษณ์ผู้วิจัยได้ใช้แนวคำถามปลายเปิดที่มีความยืดหยุ่นสูง โดยมีการออกแบบโครงสร้างของข้อคำถามที่สามารถนำไปใช้ในการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง หรือการสัมภาษณ์แบบชี้นำ (guided interview) กล่าวคือ เป็นการสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง หรือเป็นการสัมภาษณ์แบบปลายเปิด ซึ่งเป็นกระบวนการวิจัย (methodology) ที่มีความยืดหยุ่นและเปิดกว้าง หรือมีการนำ คำสำคัญ (keywords) มาใช้ประกอบในการชี้นำคำสัมภาษณ์ กล่าวคือ มีการร่างข้อคำถามที่มีลักษณะปลายเปิดที่มีคำสำคัญพร้อมกับลักษณะของข้อคำถามที่มีความยืดหยุ่น และพร้อมที่จะมีการปรับเปลี่ยนถ้อยคำของข้อคำถามให้มีความสอดคล้องกับผู้มีส่วนร่วมในการวิจัยหรือผู้ให้สัมภาษณ์แต่ละคน โดยมีข้อคำถามดังนี้

1. บริบทของบริษัท และการบริหารจัดการซัพพลายเออร์ของบริษัทอย่างไร
2. บริษัทมีเกณฑ์การคัดเลือกซัพพลายเออร์อย่างไร
3. บริษัทมีการบริหารจัดการสินค้าคงคลังอย่างไร
4. ปัจจัยด้านซัพพลายเออร์ด้านใดบ้างที่ส่งผลต่อสินค้าคงคลัง และส่งผลอย่างไร

เพื่อให้ผู้ให้ข้อมูลได้สามารถพูดคุยเรื่องราวเกี่ยวกับซัพพลายเออร์ต่าง ๆ ได้อย่างอิสระไม่มีกำแพงกั้นระหว่างผู้สัมภาษณ์ ซึ่งยึดหลักความเต็มใจของผู้ให้ข้อมูลเป็นหลัก และสามารถอธิบายสอบถามแลกเปลี่ยนระหว่างผู้สัมภาษณ์ได้อย่างอิสระ โดยผู้วิจัยได้ให้ความสำคัญกับผู้ให้สัมภาษณ์คนแรก และคนที่สองเพื่อนำข้อมูลเป็นแนวทางการถามในผู้สัมภาษณ์คนลำดับต่อไป จนกระทั่งถึงจุดอิ่มตัวของข้อมูลคือไม่มีคำตอบในประเด็นนอกเหนือจากผู้ให้ข้อมูลคนก่อนหน้า

การวิเคราะห์ข้อมูลเรื่องปัจจัยด้านการบริหารจัดการซัพพลายเออร์ที่ส่งผลต่อสินค้าคงคลังในบริษัทผลิตอุปกรณ์ไฟฟ้าและชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ขนาดกลางและขนาดเล็ก สำหรับกระบวนการในการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เจาะลึก (in-depth interview) นั้น ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จาก

การสัมภาษณ์เจาะลึกมาวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูล โดยดำเนินการร่วมกับกระบวนการรวบรวมข้อมูลจากการศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากเอกสาร (documentary research) โดยกระบวนการและวิธีการวิเคราะห์ ผู้วิจัยได้ดำเนินการกระบวนการตามแนวทางการวิจัยเชิงคุณภาพ อันได้แก่ การวิเคราะห์ข้อมูลโดยพิจารณาประเด็นหลัก (major themes) หรือตามคำสำคัญที่พบในข้อมูลที่ได้รับจากการสัมภาษณ์ทั้งหมด จากนั้นจึงนำประเด็นหลักมาพิจารณาแบ่งแยกออกเป็นประเด็นย่อย (sub-themes) ตามปัจจัยต่างๆที่เกี่ยวข้องกับซัพพลายเออร์และสินค้าคงคลัง อันเป็นกระบวนการวิเคราะห์ โดยการเริ่มต้นจากการวิเคราะห์ภาพรวมไปสู่การวิเคราะห์ประเด็นย่อยของกระบวนการวิเคราะห์ตามแนวทางการวิจัยเชิงคุณภาพ และระหว่างการทำกระบวนการสัมภาษณ์เจาะลึกนั้น ทางผู้วิจัยได้ดำเนินการกระบวนการสะท้อน (reflecting) ควบคู่ไปด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการดำเนินการกระบวนการสะท้อนในแต่ละช่วงหรือในแต่ละขั้นตอนควบคู่ไปกับการดำเนินการกระบวนการวิจัย เพื่อเสริมสร้างกระบวนการวิจัยเชิงคุณภาพ (qualitative research) ให้มีความแกร่งและแม่นยำ เพื่อให้กระบวนการวิจัยครั้งนี้มีความเข้มข้น (intensive process) มากยิ่งขึ้น และผู้วิจัยดำเนินการตามกระบวนการในการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เจาะลึก (in-depth interview) โดยการพรรณนาข้อมูลตามปรากฏการณ์ร่วมด้วยเพื่อแสวงหาหรือให้ได้มาซึ่งข้อค้นพบจากกระบวนการวิจัยเชิงคุณภาพ อันเป็นแนวทางประการสำคัญที่สามารถนำไปสู่การจัดทำข้อเสนอแนะที่เกี่ยวกับปัจจัยด้านซัพพลายเออร์ที่ส่งผลต่อสินค้าคงคลังต่อไป

การตรวจสอบความแม่นยำของข้อมูล ใช้วิธีการตรวจสอบสามเส้าของแหล่งข้อมูล (Data Triangulation) ตรวจสอบข้อมูล 3 เส้า

1. ข้อมูลจากแหล่งข้อมูลการสืบค้นบทความวรรณกรรมต่าง ๆ (documentary research) เช่น หนังสือ วารสารวิชาการ ข้อมูลตามเว็บไซต์ รายงานการวิจัย เป็นต้น
2. ข้อมูลจากกลุ่มที่ทำงานในบริษัทผลิตอุปกรณ์ไฟฟ้าและชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ ผู้ที่มีส่วน

เกี่ยวข้องในด้านซัพพลายเออร์หรือด้านสินค้าคงคลัง
ในบริษัทผลิตอุปกรณ์ไฟฟ้าและชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์

3. ข้อมูลจากนักวิชาการและผู้เชี่ยวชาญ เช่น
ที่ปรึกษาโครงการสำนักโลจิสติกส์ ผู้เชี่ยวชาญใน
การบริหารจัดการสินค้าคงคลัง ผู้ที่เคยมีประสบการณ์
การทำงานการแก้ปัญหาในโรงงาน เป็นต้น

ผลการศึกษา (Results)

การศึกษาเรื่องปัจจัยด้านการบริหารจัดการ
ซัพพลายเออร์ที่ส่งผลกระทบต่อสินค้าคงคลังในบริษัทผลิต
อุปกรณ์ไฟฟ้าและชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ขนาดกลาง
และขนาดเล็ก เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อหาปัจจัย
ด้านซัพพลายเออร์ที่มีผลกระทบต่อสินค้าคงคลังในบริษัทผลิต
อุปกรณ์ไฟฟ้าและชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ขนาดกลาง
และขนาดเล็ก ในการวิจัยเป็นการวิจัยด้วยวิธีวิจัย
เชิงคุณภาพ (Qualitative Research) วิธีการวิจัย
เชิงคุณภาพแบบศึกษาเฉพาะกรณี (Case Study
Research) และวิธีการตรวจสอบสามเส้าของ
แหล่งข้อมูล (Data Triangulation) ตรวจสอบข้อมูล
3 เส้า การวิจัยเป็นการมุ่งเน้นการหาปัจจัยด้าน
การบริหารจัดการซัพพลายเออร์ที่ส่งผลกระทบต่อสินค้าคง
คลังในบริษัทผลิตอุปกรณ์ไฟฟ้าและชิ้นส่วน
อิเล็กทรอนิกส์ขนาดกลางและขนาดเล็กผลการวิจัยมี
รายละเอียดดังนี้

1. บริบทการบริหารจัดการสินค้าคงคลังใน
บริษัทผลิตอุปกรณ์ไฟฟ้าและชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์
ขนาดกลางและขนาดเล็ก ส่วนใหญ่เหมือนกันทั้ง
5 บริษัท คือ ไม่มีแผนกที่ดูแลสินค้าคงคลังที่แยกเป็น
แผนก ซึ่งส่วนใหญ่จะประสบปัญหาปริมาณสินค้า
คงคลังในระบบจะไม่ตรงกับปริมาณสินค้าคงคลัง
ที่คลังสินค้า มีความผิดพลาดประมาณร้อยละ
10-ร้อยละ 20

ทุกบริษัทไม่มีแผนกที่บริหารซัพพลายเออร์ที่
แยกกันออกมาอย่างชัดเจนส่วนใหญ่จะเป็นแผนก
จัดซื้อที่เป็นฝ่ายดูแลซัพพลายเออร์ แต่อำนาจการ
ตัดสินใจในการเลือกซัพพลายเออร์แตกต่างกันออกไป
โดยมี 2 บริษัทที่ให้หัวหน้าแผนกจัดซื้อสามารถ
ประสานงานกับซัพพลายเออร์ และอีก 3 บริษัท
ผู้จัดการจะเป็นผู้ประสานงานกับซัพพลายเออร์ และ
ให้ฝ่ายจัดซื้อทำเอกสารและประสานงานต่อไป

2. ปัจจัยด้านการบริหารจัดการซัพพลายเออร์
ที่ส่งผลกระทบต่อสินค้าคงคลังในบริษัทผลิตอุปกรณ์ไฟฟ้า
และชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ขนาดกลางและขนาดเล็ก
สามารถแบ่งได้เป็น 4 ปัจจัยดังนี้

2.1 ปัจจัยด้านความเชื่อใจระหว่าง
ซัพพลายเออร์กับผู้ผลิต จากการสัมภาษณ์พบว่าการ
ให้คำตอบเป็นแนวเดียวกันทั้ง 5 บริษัท และตรงกับ
ข้อมูลผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน คือ ความเชื่อใจเป็นสิ่ง
ที่มาอันดับแรกเพราะเราไม่สามารถผลิตสินค้าได้เพียง
คนเดียว ต้องอาศัยพึ่งพากันโซ่อุปทาน เพราะเราไม่
ต้องเก็บสต็อกในปริมาณมาก ๆ สามารถให้ซัพพลาย
เออร์มาส่งวัตถุดิบในวันเวลา และสถานที่ที่กำหนด
ด้วยการแชร์ข้อมูลให้กันในปัจจุบันแต่ละบริษัทที่เป็น
ซัพพลายเออร์ให้กันจะมีไลน์กลุ่มเพื่อส่งงานให้กัน
เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ตรงกัน และยังมีเรื่อง ความลับทาง
ธุรกิจซึ่งถ้าไม่มีความเชื่อใจกันอาจจะมีการแข่งขันกัน
เช่น ด้านราคาในการผลิต เป็นต้น ดังนั้นทั้ง 5 บริษัท
ให้ความสำคัญกับความเชื่อใจระหว่างซัพพลายเออร์
กับผู้ผลิตเป็นอันดับหนึ่ง

ซึ่งความเชื่อใจระหว่างซัพพลายเออร์กับผู้ผลิต
จะส่งผลให้มีการแชร์ข้อมูลสินค้าคงคลังซึ่งกันและกัน
ในกลุ่มบริษัทและซัพพลายเออร์ที่มีการเชื่อใจกัน
จากการสัมภาษณ์พบว่ามี 4 บริษัทใน 5 บริษัท มีการ
แชร์ข้อมูลปริมาณสินค้าคงคลังและแผนการผลิตให้กับ
ซัพพลายเออร์ เพื่อให้ซัพพลายเออร์ทราบปริมาณ
สินค้าคงคลังและทราบแผนการผลิตล่วงหน้า
อย่างน้อย 3 -7 วัน เพื่อให้ซัพพลายเออร์นำข้อมูลที่มี
การแชร์กันไปทำการวิเคราะห์และวางแผนการส่ง
วัตถุดิบให้กับผู้ผลิตได้ทันตามกำหนด ซึ่งความเชื่อใจ
ระหว่างซัพพลายเออร์และผู้ผลิตที่มีการแชร์ข้อมูลซึ่ง
กันและกัน จะส่งผลให้ผู้ผลิตไม่ต้องเก็บสินค้าคงคลัง
ประเภทวัตถุดิบไว้ในปริมาณมากเพื่อให้เพียงพอต่อ
การผลิต จึงส่งผลให้ผู้ผลิตเก็บวัตถุดิบได้น้อยลง ส่งผล
ให้ปริมาณสินค้าคงคลังลดลง รวมไปถึงต้นทุนสินค้า
คงคลังลดลงตามลำดับ

สรุปปัจจัยด้านความเชื่อใจระหว่างซัพพลายเออร์
กับผู้ผลิต สามารถลดปริมาณสินค้าคงคลังได้จากการ
เชื่อใจกันและกัน การแชร์ข้อมูลระหว่างซัพพลายเออร์
และผู้ผลิต ซึ่งทำให้ผู้ผลิตสามารถลดปริมาณสินค้า
คงคลังได้ และซัพพลายเออร์เป็นผู้วิเคราะห์ความ

ต้องการของผู้ผลิตจากการแชร์ข้อมูลสินค้าคงคลัง และข้อมูลแผนการผลิตล่วงหน้า ส่งผลให้ผู้ผลิตสามารถลดปริมาณสินค้าคงคลังให้น้อยลงเท่ากับปริมาณการผลิตในช่วงที่ต้องการ ซึ่งส่งผลต่อต้นทุนสินค้าคงคลังที่สามารถลดลงได้ตามลำดับ

2.2 ปัจจัยด้านคุณภาพ จากการสัมภาษณ์พบว่ามีการให้คำตอบเป็นแนวเดียวกันทั้ง 5 บริษัท และตรงกับข้อมูลผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน ก็เป็นปัจจัยที่ไม่สามารถมองข้ามได้ เนื่องจากซัพพลายเออร์ที่ดีต้องส่งของตรง ส่งของครบ คุณภาพตามตกลง ด้านคุณภาพอาจจะไม่ใช่ข้อดีที่สุดแต่ต้องทำให้ได้ตามที่มีกฎเกณฑ์ เช่น ของมีตำหนิได้ร้อยละ 1 เป็นต้น ดังนั้นปัจจัยด้านคุณภาพถ้าได้ของไม่มีคุณภาพ ก็ต้องส่งของมาเพื่อไว้กันของเสียก็ทำให้สต็อกเพิ่ม ทุนก็จม ดังนั้นการมีซัพพลายเออร์ที่มีคุณภาพจะส่งผลต่อการผลิตและปริมาณสินค้าคงคลังลดลง ทั้งด้านการสั่งวัตถุดิบ ผู้ผลิตก็ไม่ต้องสั่งวัตถุดิบเพื่อวัตถุดิบไม่มีคุณภาพซึ่งส่งผลโดยตรงต่อการสั่งวัตถุดิบ ผู้ผลิตสามารถสั่งวัตถุดิบในปริมาณที่พอดีต่อปริมาณการใช้วัตถุดิบ ส่งผลให้ปริมาณสินค้าคงคลังลดลงได้

สรุปปัจจัยด้านคุณภาพของซัพพลายเออร์ที่ส่งผลต่อผู้ผลิต ผู้ผลิตที่มีซัพพลายเออร์ที่มีคุณภาพจะสามารถส่งสินค้าและวัตถุดิบให้กับผู้ผลิตได้ตามคุณภาพที่ผู้ผลิตกำหนด และได้ปริมาณตามที่ผู้ผลิตกำหนด ซึ่งส่งผลให้สามารถลดปริมาณสินค้าคงคลังได้จากการที่ผู้ผลิตลดการสั่งสินค้าหรือวัตถุดิบที่ต้องสั่งมาเพื่อสินค้าหรือวัตถุดิบที่ไม่มีคุณภาพ และสามารถลดปริมาณเซฟตี้สต็อกที่ต้องเก็บไว้ให้การผลิตมีการผลิตอย่างต่อเนื่องได้ ดังนั้นการที่ผู้ผลิตมีซัพพลายเออร์ที่มีคุณภาพจะส่งผลต่อการลดปริมาณสินค้าคงคลังและลดต้นทุนสินค้าคงคลังได้ตามลำดับ

2.3 ด้านระยะเวลาการส่งมอบ จากการสัมภาษณ์พบว่ามีการให้คำตอบเป็นแนวเดียวกันทั้ง 5 บริษัท และตรงกับข้อมูลผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อบริษัทที่มีการผลิตต่อเนื่อง 24 ชั่วโมง เครื่องจักรห้ามว่าง ดังนั้น ระยะเวลาในการส่งมอบจะเป็นประเด็นในการขึ้นขี่ตายของผู้ผลิตที่จะมีสินค้าส่งให้ทันกับความต้องการต่อไปหรือไม่ ซัพพลายเออร์ที่ดีควรทราบกำลังการผลิตที่ชัดเจน และระยะเวลาส่งที่ชัดเจนเพื่อให้ผู้ผลิตวางแผนการ

ผลิตได้อย่างเหมาะสม ซัพพลายเออร์ที่ดีควรมีการวิเคราะห์ข้อมูลความต้องการของผู้ผลิตเพื่อให้ทราบความต้องการและระยะเวลาในการส่งมอบที่แน่นอน จากการสัมภาษณ์พบว่า 3 บริษัทจาก 5 บริษัทมีการผลิตแบบทันเวลาพอดี(Just in Time; JIT) ซึ่งผู้ผลิตต้องการสินค้าเวลาใดซัพพลายเออร์จะต้องตอบสนองได้อย่างทันเวลา ดังนั้นผู้ผลิตที่มีซัพพลายเออร์ที่ส่งสินค้าหรือวัตถุดิบให้ผู้ผลิตได้ได้ตามระยะเวลาตามที่กำหนด ผู้ผลิตก็ไม่ต้องเก็บสินค้าหรือวัตถุดิบไว้ปริมาณมาก ส่งผลต่อปริมาณสินค้าคงคลังที่ลดลงอย่างมาก หรือแม้กระทั่งมี 1 บริษัทจาก 5 บริษัทไม่มีการเก็บสินค้าคงคลัง แต่มีการส่งสินค้าหรือวัตถุดิบกับซัพพลายเออร์ในช่วงหลังเลิกงานเวลา 17.00 น. โดยการส่งแผนการผลิต และความต้องการสินค้าหรือวัตถุดิบให้กับซัพพลายเออร์ทางอีเมล และให้ซัพพลายเออร์นำสินค้าหรือวัตถุดิบมาส่งในเวลา 5.00 น.-7.30 น. เพื่อให้ผู้ผลิตมีวัตถุดิบในผลิตสินค้าเพียงพอในแต่ละวัน ซึ่งส่งผลให้ผู้ผลิตไม่ต้องเก็บสินค้าคงคลังและลดต้นทุนสินค้าคงคลังได้

สรุปปัจจัยด้านระยะเวลาการส่งมอบ เป็นปัจจัยที่ผู้ผลิตสามารถลดปริมาณสินค้าคงคลังได้ เนื่องจากซัพพลายเออร์มีระยะเวลาในการส่งมอบที่ตรงตามเวลาที่กำหนดแน่นอน สามารถส่งผลต่อผู้ผลิตสามารถเก็บสินค้าคงคลังในปริมาณที่ลดลงได้เพราะซัพพลายเออร์สามารถส่งสินค้าหรือวัตถุดิบได้ทันในระยะเวลาที่กำหนดแน่นอน ส่งผลให้ปริมาณสินค้าคงคลังของผู้ผลิตลดลงและต้นทุนสินค้าคงคลังของผู้ผลิตลดลงได้ตามลำดับ

2.4 ปัจจัยด้านความสัมพันธ์ระหว่างซัพพลายเออร์กับผู้ผลิต จากการสัมภาษณ์พบว่ามีการให้คำตอบเป็นแนวเดียวกันทั้ง 4 บริษัท และตรงกับข้อมูลผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน คือ การมีความสัมพันธ์กันแต่อาจจะไม่มีความเชื่อใจกันก็ได้ เช่น ทั้งสองบริษัทเป็นเพื่อนกันมีความสัมพันธ์กับผู้ผลิตเหมือนกัน แต่บริษัทผู้ผลิตก็ต้องเลือกบริษัทที่เชื่อใจได้ มีประสิทธิภาพมากกว่า หรือต้นทุนต่ำกว่า หรือบริษัทที่เพิ่มเริ่มมีความสัมพันธ์ระหว่างผู้ผลิตก็อาจจะส่งผลให้ผู้ผลิตมีความพึงพอใจได้มากกว่าผู้ที่มีความสัมพันธ์มานานเช่นบริษัทเปิดใหม่พึงได้ร่วมงานกับผู้ผลิตครั้ง

แรกแต่อาจมีเทคโนโลยีที่ดีกว่าบริษัทที่มีความสัมพันธ์มานาน สามารถผลิตได้รวดเร็วกว่าและราคาถูกกว่า

การที่ซัพพลายเออร์และผู้ผลิตมีความสัมพันธ์กันจะส่งผลให้มีการผลิต การส่งมอบสินค้าหรือวัตถุดิบได้ดีกว่า จากการสัมภาษณ์พบว่ามีการให้คำตอบเป็นแนวเดียวกันทั้ง 5 บริษัทพบว่าถ้ามีความสัมพันธ์ที่ดี สามารถให้ซัพพลายเออร์ส่งวัตถุดิบนอกแผนได้ ขอให้ซัพพลายเออร์ส่งงานด่วนได้ หรือแม้กระทั่งให้ซัพพลายเออร์ช่วยเก็บสินค้าให้เมื่อพื้นที่ผู้ผลิตไม่เพียงพอ ซึ่งเป็นผลดีให้ผู้ผลิตไม่ต้องเก็บสินค้าคงคลังไว้ในปริมาณมาก และไม่ต้องกังวลเรื่องการขาดแคลนวัตถุดิบในการผลิต เพราะมีซัพพลายเออร์ที่สามารถสนับสนุนการผลิตได้ตลอดเวลาซึ่งส่งผลถึงการลดปริมาณสินค้าคงคลังให้กับผู้ผลิตได้ และส่งผลต่อการลดต้นทุนสินค้าคงคลัง เนื่องจากการที่ผู้ผลิตและซัพพลายเออร์มีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันซึ่ง 1 บริษัท ใน 5 บริษัท ได้ให้ข้อสังเกตว่า ความสัมพันธ์กับความเชื่อใจมักจะมาพร้อม ๆ กัน เนื่องจากผู้ผลิตและซัพพลายเออร์ต้องเริ่มจากความสัมพันธ์เบื้องต้นก่อนจึงจะมีความเชื่อใจ ดังนั้นความสัมพันธ์ที่ดีต้องสร้างจากความเชื่อใจที่ดีระหว่างผู้ผลิตและซัพพลายเออร์ ถ้าผู้ผลิตมีความเชื่อใจในซัพพลายเออร์จะส่งแผนการผลิตให้ซัพพลายเออร์วางแผนการส่งวัตถุดิบ เพื่อให้ซัพพลายเออร์ได้วางแผนการส่งวัตถุดิบได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

สรุปปัจจัยด้านความสัมพันธ์ระหว่างซัพพลายเออร์กับผู้ผลิต เป็นปัจจัยที่สำคัญต่อสินค้าคงคลัง เนื่องจากผู้ผลิตมีความสัมพันธ์ที่ดีกับซัพพลายเออร์ผู้ผลิตสามารถให้ซัพพลายเออร์ส่งวัตถุดิบนอกแผนได้ในกรณีผู้ผลิตมีสินค้าไม่เพียงพอ ผู้ผลิตขอให้ซัพพลายเออร์ส่งงานด่วนได้ในกรณีที่ต้องการวัตถุดิบกรณีด่วน หรือแม้กระทั่งให้ซัพพลายเออร์ช่วยเก็บสินค้าให้เมื่อพื้นที่ผู้ผลิตไม่เพียงพอ ดังนั้นการที่มีความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างซัพพลายเออร์กับผู้ผลิตสามารถส่งผลให้ผู้ผลิตไม่ต้องเก็บสินค้าคงคลังในปริมาณมาก ส่งผลให้ผู้ผลิตสามารถเก็บเฉพาะวัตถุดิบเพื่อให้เพียงพอต่อการผลิตเท่านั้น ส่งผลให้ปริมาณสินค้าคงคลังลดลงได้ รวมถึงส่งผลต่อต้นทุนสินค้าคงคลังลดลงได้ตามลำดับ

สรุปและอภิปรายผล (Conclusion and Discussion)

สรุปและอภิปรายผลการวิจัยเรื่องปัจจัยด้านการบริหารจัดการซัพพลายเออร์ที่ส่งผลต่อสินค้าคงคลังในบริษัทผลิตอุปกรณ์ไฟฟ้าและชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ขนาดกลางและขนาดเล็ก ผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ด้วยวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพแบบศึกษาเฉพาะกรณี (Case Study Research) โดยศึกษาเฉพาะปัจจัยด้านการบริหารจัดการซัพพลายเออร์ที่ส่งผลต่อสินค้าคงคลังในบริษัทผลิตอุปกรณ์ไฟฟ้าและชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ขนาดกลางและขนาดเล็ก การเก็บข้อมูลผู้วิจัยใช้เครื่องมือในการวิจัยได้แก่ แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง โดยปรับปรุงจากกรอบแนวคิดและทฤษฎีที่ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการสินค้าคงคลัง 4 ปัจจัย คือ 1. ปัจจัยด้านความเชื่อใจระหว่างซัพพลายเออร์กับผู้ผลิต 2. ปัจจัยด้านความสัมพันธ์ระหว่างซัพพลายเออร์กับผู้ผลิต 3. ปัจจัยด้านคุณภาพ 4. ปัจจัยด้านระยะเวลาการส่งมอบ โดยผู้วิจัยใช้การสัมภาษณ์แบบสัมภาษณ์ส่วนบุคคลเชิงเจาะลึก (In-depth Interview) จำนวน 5 ท่าน โดยเกณฑ์การคัดเลือกผู้ให้ข้อมูลด้วยวิธีการเลือกโดยใช้วิจารณญาณ (Judgment Selection) จากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในด้านซัพพลายเออร์หรือด้านสินค้าคงคลังในบริษัทผลิตอุปกรณ์ไฟฟ้าและชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ และจากนักวิชาการ ที่ปรึกษาโครงการสำนักโลจิสติกส์ ผู้เชี่ยวชาญในการบริหารจัดการสินค้าคงคลัง จำนวน 3 ท่าน และนอกจากนี้ยังมีการรวบรวม แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการซัพพลายเออร์ และสินค้าคงคลัง การตรวจสอบความแม่นยำตรงของข้อมูลใช้วิธีการตรวจสอบสามเส้าของแหล่งข้อมูล (Data Triangulation) ข้อมูล 3 เส้า 1. ข้อมูลจากแหล่งจากการสืบค้นบททวนวรรณกรรมต่าง ๆ 2. ข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญ 3. ข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลในบริษัทผลิตอุปกรณ์ไฟฟ้าและชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ สามารถสรุปได้ดังนี้ 1. ปัจจัยด้านความเชื่อใจระหว่างซัพพลายเออร์กับผู้ผลิต สามารถลดปริมาณสินค้าคงคลังได้จากการเชื่อใจกันและกัน การแชร์ข้อมูลระหว่างซัพพลายเออร์และผู้ผลิตซึ่งทำให้ผู้ผลิตสามารถลดปริมาณสินค้าคงคลังได้ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Milosevic, et al. (2018,

p. 115) และ Abdolnaser, Hway-Boon and Govindan (2019, pp. 405-406) คือถ้าผู้ผลิตมีความเชื่อใจในซัพพลายเออร์จะมีการแชร์ข้อมูลซึ่งกันและกัน และส่งผลให้การจัดการสินค้าคงคลังมีประสิทธิภาพมากขึ้น และส่งผลต่อผลกำไรมากขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ Govindan, Kannan and Noorul (2010, p. 45) และ Joshi, et al. (2017, p. 1310) 2. ปัจจัยด้านคุณภาพของซัพพลายเออร์ที่ส่งผลต่อผู้ผลิต ผลการวิจัยพบว่าผู้ผลิตที่มีซัพพลายเออร์ที่มีคุณภาพจะสามารถส่งสินค้าและวัตถุดิบให้กับผู้ผลิตได้ตามคุณภาพที่ผู้ผลิตกำหนดและได้ปริมาณตามที่ผู้ผลิตกำหนด ซึ่งส่งผลให้สามารถลดปริมาณสินค้าคงคลังได้ จากการที่ผู้ผลิตลดการส่งสินค้าหรือวัตถุดิบที่ต้องสั่งมาเพื่อสินค้าหรือวัตถุดิบที่ไม่มีคุณภาพ และลดต้นทุนสินค้าคงคลัง สอดคล้องกับงานวิจัยของLin, et al. (2005, pp. 356-357), Baird, Jia and Reeve (2011, p. 790), Punniyamoorthy, et al. (2012, p. 71), Hu, et al. (2016, pp. 1059-1060), Abdolnaser, Hway-Boon and Govindan (2019, pp. 405-406) ที่พบว่าการมีซัพพลายเออร์ที่มีคุณภาพจะทำให้ผู้ผลิตบริหารจัดการการสินค้าคงคลังได้ง่าย ไม่มีการส่งสินค้าคงคลังที่เกินความจำเป็น 3. ปัจจัยด้านระยะเวลาการส่งมอบ เป็นปัจจัยที่ผู้ผลิตสามารถลดปริมาณสินค้าคงคลังได้ เนื่องจากซัพพลายเออร์มีระยะเวลาในการส่งมอบที่ตรงตามเวลาที่กำหนดแน่นอน สามารถส่งผลต่อผู้ผลิตสามารถเก็บสินค้าคงคลังในปริมาณที่ลดลงได้เพราะซัพพลายเออร์สามารถส่งสินค้าหรือวัตถุดิบได้ทันในระยะเวลาที่กำหนดแน่นอน ส่งผลให้ปริมาณสินค้าคงคลังของผู้ผลิตลดลงและต้นทุนสินค้าคงคลังของผู้ผลิตลดลง สอดคล้องกับงานวิจัยของLin, et al. (2005, pp. 356-359), Punniyamoorthy, et al. (2012, p. 72), Hu, et al. (2016, p. 2), Lashgari, Sadjadi and Sahihi (2018, p. 94) พบว่าถ้าซัพพลายเออร์สามารถตอบสนองระยะเวลาการส่งมอบให้กับผู้ผลิตได้ ผู้ผลิตจะสามารถลดปริมาณสินค้าคงคลังที่เก็บไว้ได้ และรอการส่งสินค้าและวัตถุดิบจากซัพพลายเออร์ในระยะเวลาที่แน่นอนได้ ส่งผลต่อปริมาณสินค้าคงคลังที่ลดลงและต้นทุนการบริหารจัดการสินค้าคงคลังลดลง 4. ปัจจัยด้านความสัมพันธ์ระหว่าง

ซัพพลายเออร์กับผู้ผลิต ผลการวิจัยพบว่าผู้ผลิตมีความสัมพันธ์ที่ดีกับซัพพลายเออร์ ผู้ผลิตสามารถให้ซัพพลายเออร์ส่งวัตถุดิบนอกแผนได้ในกรณีผู้ผลิตมีสินค้าไม่เพียงพอ ผู้ผลิตขอให้ซัพพลายเออร์ส่งงานด่วนได้ในกรณีที่ต้องการวัตถุดิบกรณีด่วน หรือแม้กระทั่งให้ซัพพลายเออร์ช่วยเก็บสินค้าให้ได้เมื่อพื้นที่ผู้ผลิตไม่เพียงพอสอดคล้องกับงานวิจัยของTsai, Tsai and Wang (2012, p. 269), Rajeev (2014, p. 609), Haji, Afzalabadi and Haji (2018, pp. 303-305), Abdolnaser, Hway-Boon and Govindan (2019, pp. 407-408) พบว่าการมีความสัมพันธ์กับซัพพลายเออร์ที่ดีจะส่งผลให้ผู้ผลิตมีประสิทธิภาพในการผลิตเพิ่มขึ้น และส่งผลให้กำไรเพิ่มขึ้น ดังนั้นการที่มีความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างซัพพลายเออร์กับผู้ผลิตสามารถส่งผลให้ผู้ผลิตไม่ต้องเก็บสินค้าคงคลังในปริมาณมาก ส่งผลให้ผู้ผลิตสามารถเก็บเฉพาะวัตถุดิบเพื่อให้เพียงพอต่อการผลิตเท่านั้น ส่งผลให้ปริมาณสินค้าคงคลังลดลงได้ รวมถึงส่งผลต่อต้นทุนสินค้าคงคลังลดลงได้ตามลำดับ

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

1. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย การวิจัยนี้เป็นเพียงการวิจัยเชิงคุณภาพโดยการหาปัจจัยด้านการบริหารจัดการซัพพลายเออร์ที่ส่งผลต่อสินค้าคงคลังในบริษัทผลิตอุปกรณ์ไฟฟ้าและชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ขนาดกลางและขนาดเล็ก ควรมีผู้วิจัยเพิ่มเติมโดยการวิจัยเชิงปริมาณเพื่อให้การวิจัยสมบูรณ์มากขึ้น
2. การวิจัยนี้เป็นการเก็บข้อมูลบริษัทผลิตอุปกรณ์ไฟฟ้าและชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ขนาดกลางและขนาดเล็ก ดังนั้นถ้ามีผู้สนใจอาจจะต้องการเจาะลึกการวิจัยอาจจะแยกประเด็นระหว่างบริษัทผลิตอุปกรณ์ไฟฟ้าและชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ขนาดกลาง เพื่อเปรียบเทียบกับบริษัทผลิตอุปกรณ์ไฟฟ้าและชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ขนาดเล็ก
3. การวิจัยนี้สามารถนำไปวิจัยเพิ่มเติมสำหรับผู้ที่สนใจด้านการบริหารจัดการซัพพลายเออร์ที่ส่งผลต่อสินค้าคงคลังในอุตสาหกรรมที่มีความแตกต่างกัน เช่น อุตสาหกรรมพลาสติก อุตสาหกรรมยานยนต์ เป็นต้น

บรรณานุกรม (Bibliography)

- Abdolnaser, D., Hway-Boon, O. and Govindan, M. (2019). Supplier Development Activities and Buying Firm's Performance: An Empirical Investigation of Iranian SMEs. **Iranian Journal of Management Studies**, 12(3), 405-424.
- Amachree, T. T., Apkan, E. O. P., Ubani, E. C., Okorocho, K. A. and Eberendu, A. C. (2017). Inventory Management Strategies For Productivity Improvement In Equipment Manufacturing Firms. **International Journal of Scientific and Technology Research**, 6(8), 99-107.
- Atnafu, D., Balda, A. and Liu, S. (2018). The impact of inventory management practice on firms' competitiveness and organizational performance: Empirical evidence from micro and small enterprises in Ethiopia. **Cogent Business & Management**, 5(1), 1-16.
- Baird, K., Jia, H. K. and Reeve, R. (2011). The relationships between organizational culture, total quality management practices and operational performance. **International Journal of Operations & Production Management**, 31(7), 789-814.
- Golobovante, A. F. M., Ribeiro, P. C. C. and Gomes, C. F. S. (2018). Adoção de Resposta Rápida e gerenciamento de estoques no fast fashion: dois estudos de caso em Minas Gerais. **Gestão & Produção**, 25(3), 557-567.
- Govindan, K., Kannan, D. and Noorul, H. A. (2010). Analyzing supplier development criteria for an automobile industry. **Industrial Management & Data Systems**, 110(1), 43-62.
- Haji, A., Afzalabadi, M. and Haji, R. (2018). Pricing and inventory decisions in a vendor managed inventory system with revenue sharing contract. **Uncertain Supply Chain Management**, 2018(6), 299-320.
- Herbert, E. S., Dorothy, M. G. and Maynard, W. S. (1963). **Multistage Inventory Models and Techniques**. Stanford University: Stanford University Press.
- Hu, H., Xiong, H., You, Y. and Yan, W. (2016). A Mixed Integer Programming Model for Supplier Selection and Order Allocation Problem with Fuzzy Multiobjective. **Scientific Programming**, 2016(1), 1-13.
- John, N. E., Etim, J. J. and Ime, T. U. (2015). Inventory management practices and operational performance of flour milling firms in Lagos, Nigeria. **international journal of supply and operation management**, 1(4), 392-406.
- Joshi, S., Kharat, M., Raut, R., Kamble, S. and Kamble, S. (2017). To examine the relationships between supplier development practices and supplier-buyer relationship practices from the supplier's perspective. **Benchmarking: An International Journal**, 24(5), 1309-1336.
- Kazemi, Y. and Zhang, J. (2013). Optimal decisions and comparison of VMI and CPFR under price-sensitive uncertain demand. **Journal of Industrial Engineering and Management**, 6(2), 547-567.
- Kitheka, S. S. and Gerald, O. O. (2014). Inventory Management Automation and The Performance of Supermarkets in Western Kenya. **International Journal of Research in Management & Business Studies**, 1(4), 9-18.

- Lashgari, M., Sadjadi, S. J. and Sahihi, M. (2018). A multi-product, multi-period model to select supplier for deteriorating products while considering uncertainty as well as backorder. **Journal of Industrial Engineering International**, 15(1), 93-101.
- Li, Y., Guo, H. and Zhang, Y. (2017). An integrated location-inventory problem in a closed-loop supply chain with third-party logistics. **International Journal of Production Research**, 56(10), 3462-3481.
- Lin, C., Chow, W. S., Madu, C. N., Kuei, C.-H. and Pei Yu, P. (2005). A structural equation model of supply chain quality management and organizational performance. **International Journal of Production Economics**, 96(3), 355-365.
- Lorenzo Ochoa, O., Claes, B., Koryak, O. and Diaz, A. (2017). Integration through orchestration. **Journal of Enterprise Information Management**, 30(4), 555-582.
- Marodin, G. A., Tortorella, G. L., Frank, A. G. and Godinho Filho, M. (2017). The moderating effect of Lean supply chain management on the impact of Lean shop floor practices on quality and inventory. **Supply Chain Management: An International Journal**, 22(6), 473-485.
- Milosevic, I., Trajkovic, A., Rajic, T., Nikolic, D. and Arsic, S. (2018). The effects of quality certification in establishing and developing customer: Supplier relationships. **Serbian Journal of Management**, 13(1), 115-131.
- Mohamad, Y. J. (2009). **Inventory Management Non-Classical Views**. Ohio: CRC Press Taylor & Francis Group.
- Mohammad, S. A. and Akram, A. M. (2017). Inventory management, cost of capital and firm performance: evidence from manufacturing firms in Jordan. **Investment Management and Financial Innovations**, 14(3), 4-14.
- Naliaka, V. W. and Namusonge, G. S. (2015). Role of Inventory Management on Competitive Advantage among Manufacturing Firms in Kenya: A Case Study of Unga Group Limited. **International Journal of Academic Research in Business and Social Sciences**, 5(5), 87-104.
- Niknamfar, A. H. (2015). Multi-objective production-distribution planning based on vendor-managed inventory strategy in a supply chain. **Industrial Management & Data Systems**, 115(6), 1086-1112.
- Office of the National Economic and Social Development Council. (2019). **Thailand's Logistics Report 2018 (1-18)**. Retrieved from www.nesdc.go.th
- Otchere, A. F., Adzimah, E. D. and Aikens, I. (2016). Assessing the inventory management practices in a selected company in Ghana. **International Journal of Development and Sustainability**, 5(3), 105-119.
- Punniyamoorthy, M., Lorentz, H., Mathiyalagan, P. and Lakshmi, G. (2012). A combined application of structural equation modeling (SEM) and analytic hierarchy process (AHP) in supplier selection. **Benchmarking: An International Journal**, 19(1), 70-92.

- Rajeev, N. (2014). Factors discriminating inventory management performance: An exploratory study of Indian machine tool SMEs. **Journal of Industrial Engineering and Management**, 7(3), 605-621.
- Sharipbekova, K. and Raimbekov, Z. (2018). Influence of Logistics Efficiency on Economic Growth of the CIS Countries. **European Research Studies Journal**, 21(2), 678-690.
- Shen, H., Deng, Q., Lao, R. and Wu, S. (2016). A Case Study of Inventory Management in a Manufacturing Company in China. **Nang Yan Business Journal**, 5(1), 20-40.
- Tsai, K. H., Tsai, M. L. and Wang, J. C. (2012). Supplier collaboration and new product performance: a contingency model. **Industrial Management & Data Systems**, 112(2), 268-289.
- Wangari, K. L. and Kagiri, A. W. (2015). INFLUENCE OF INVENTORY MANAGEMENT PRACTICES ON ORGANIZATIONAL COMPETITIVENESS: A CASE OF SAFARICOM KENYA LTD. **International Academic Journal of Procurement and Supply Chain Management**, 1(5), 72-98.
- Yang, Y., Pan, S. and Ballot, E. (2016). Innovative vendor-managed inventory strategy exploiting interconnected logistics services in the Physical Internet. **International Journal of Production Research**, 55(9), 2685-2702.
- Ziaee, M. and Bouquard, J. L. (2010). Optimal pricing and lot sizing vendor managed invento. **International Journal of Industrial Engineering Computations**, 1(1), 33-44.